

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

XLIX. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
ORBÁN JÓZSEF

Társzerkesztők :
Palumby Gyula, Konecz Sándor,
Dobos Zoltán, Ruzskay Endre.

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS IMRE

1934. FEBRUÁR HÓ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL :
SÁROSPATAK
FŐISKOLA.

MEGJELENIK JULIUS ÉS
AUGUSZTUS HÓ KIVÉ-
TELÉVEL HAVONKÉNT.

ELŐFIZETÉS :
EGÉSZ ÉVRE 3 P
FÉL ÉVRE 1.50 P
EGYES SZÁM 30 FILL.

T A R T A L O M :

Orbán József: Dókus Ernő. — Konecz Sándor: Páris margójára. (Folyt. és vége) — Labancz Imre: Őszi hangulat. (Vers) — Hegedűs Imre: Tükör előtt. (Az egyetlen szükséges dolog. — Palumby Gyula: Gazdag szegények — szegény gazdagok. — Maklár Pap Miklós: Hozzászólás. — Kádas Miklós: Pusztuló magyarság! — Rózsaai Tivadar: Liszt Ferenc. (Folytatás) — h. i.: Falu. (Újharcos). Pusztafalusi nóták. — Fürjész István: Egy kép a faluból. Könyvismertetés. Híreink. Szerkesztői üzenet.

40 év óta áll fenn
id. Szepessy István
Illanyerőre berendezett
sütődéje.

Sárospatak legrégebb, legked-
veltebb péküzlete.

Minden nap friss
péksütemények,
fehér és barna kenyerek.

Fodrász-

és borbélymunkák

Sárospatak,

☞ a Patikaközben. ☞

legpontosabban eszközöletnek

Dobozy István

*a diákság felkarolt borbély és fodrász-
mesterének modern műtermében.*

**Szórakozni jól
és olcsón**

csak a

Comenius Mozgóban

lehet,

mert állandóan a legjobb han-
gos filmek kerülnek műsorra.

**Diákoknak
kedvezmény!**

**A
diákság
legolcsóbb
bevásárlási
forrása!**

**Illatszer, pipere és
divatáru cikkekben**

NEUMANN MÓR

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

XLIX. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
ORBÁN JÓZSEF

Társzerkesztők :
Palumby Gyula, Konez Sándor,
Dobos Zoltán, Ruzskay Endre.

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS IMRE

DÓKUS ERNŐ 1852–1934.

Lelket sugárzó alakja jól ismert volt minden nagy pataki diák előtt, mert mikor itt járt a fehérfalú öreg iskolában, sokszor néztük Őt tisztelő tekintettel. A lélek kerete eltűnt a magyar ref. egyház és a főiskola szemei előtt, mert szólította Őt az Ur. Az emlékezet mélyére vésődött kép azonban még fogva tartja a Dókus Ernő testi emberét. Távozásával hiányzik egy ember, aki látója és átélője volt egy eltűnt magyar életnek, magyar építésnek; vezető munkása volt annak a ref. egyháznak, amelyik kereteit, formáit a mult század második felében építhette ki nagyobb intenzitással. Számára a kötelekek leomlottak, az élet látszólag megszűnt, hogy annál teljesebb legyen.

A Dókus Ernő élete praedestinált, küldetését felismerő élet volt. Egyház és haza, e két szent testvériség szolgálatában égette el testét, élettől duzzadó szívét. Olyan szolgálatba állította Isten akarata, ahol mindig kísértést jelent, hogy a szolgálat uralkodássá legyen. Ez a hosszú élet azonban a kegyelemből való táplálkozás folytán megmaradt mindig a szolgálat igájában. Az evangélium tüzeit e főiskola oltotta lelkébe s ennek ereje által tudott lelkészözvegyek és árvák segítője, nehéz életüknek könnyítője lenni.

Bölcsességét is az evangélium ereje formálta és tette életteljessé. Fájdalmaiban és örömeiben is vezette. A fájdalomtól sok juthatott Neki, mert egyház és haza, melyet egész lélekkel szolgált, sulyos megcsönkítésre ébredtek egy napon. Az agg Simeon úgy ment el, mint aki várta a jövődőt, de nem láthatta meg.

Látásokat látó pataki diákok előtt mindig élő lesz az álmokat álmódó ősz szolgálta. Magyar hívő szívek konglomerátumába, amelyből áll a főiskola vagyona, az Ő hite is odaragasztott egy követ, hogy nagyobb erővel tudja végezni a főiskola a magyar földön az Isten szolgálatot. Áldott legyen szolgálataért az Isten, aki küldi allandóan e világba az Ő eszközeit, hogy gyűljön hit és világoosság e földön.

Orbán József.

Páris margójára. (Folytatás és vége)

Páris egyik legértékesebb csodája a *Musée du Louvre*. Hatalmas palotaszárnyai a ködön keresztül is sugárzó transparensai a falak mögött élő művészetnek. Mit mondjak róla? Kilométereket gyalogoltunk óriási termeiben. Kína bálványai, Egyiptom terrakottai, a szumirek műveltsége, az asszírok szárnyasállat szobrai, Dareius tróntermének fala, Xerxes palotájának utánozhatatlan oszlopa, a görög-római kultúra, testkultúra és esztéticizmusa (a milói Vénusz), a középkor figurái, Michel Colomba, Michelangelo, Benedetto de Majano, Minó de Fiesola alkotása, Leonardo da Vinci, Tizian, Correggio, Van Dyck festményei, Raffael és a modern festők termei, végnélkül tartó galériák, empír bútorok stb. stb, nemcsak letűnt korok emlékei, hanem maga a folyton élő élet.

A világ legszebb terének mondják a *Place de la Concorde*-t. Középen egy Lukszori obeliszk áll, mely este a reflektorok fényében valósággal izzik. Sárgás-fehér izzása mintha békítő, engesztelő áldozat lenne a forradalmi dühért, melynek táplálására itt hajtották guillotine alá XVI. Lajos, Charlotta Corday, Mördein Marats, Maria Antoinette, a girondisták, Danton, Robespierre és a forradalom sok-sok áldozata ártatlan vagy bűnös fejüket. A park hatalmas fényívei nyugtatóan borulnak a gyászos eseményekre. Nem messze fekszik hozzá a *Tuileries*. Kertművészek XIV. Lajos pompaszeretetéből táplálkozik még ma is. Középen emelkedik az *Arc de Triomphe du Carrousel*, a római Severus-ív utánzata, melyet Fontaine és Percier alkottak 1805-ben Napoleon győzelmeinek emlékére. Ezzel szemben áll a Gambetta emlékoliszk Gambetta idézetekkel. A kert mellett folyik a *Seine*: s talán itt hullatta el Ady szomorú lelkét. Még a XVII. sz. végéről ered a *Champs-Elysees* park — a Tuileries-től egy kicsit odább. Egyik szögletében áll egy darab sziklán Clemenceau nyers alakja. A *Place de l'Etoile* Arc de Triomphe de l'Etoile-je méltóságteljesen hirdeti Napoleon világgyőző hatalmát. A világ legnagyobb diadalíve ez 50 m. magasságával és 45 m. szélességével. A diadalív alatt bronzveret a földön: rajta 1914—1918. A plakett közepén folyton gázláng ég. Engesztelésül a meghaltakért és figyelmeztetésül az élőknek. Itt mindenki leveszi kalapját. E térről, hogy az ellentétes jelképek még pompásabbak legyenek, 12 nagy bulvár fut ki. Mindenikre rá lehet mondani: ott győzött Napoleon, ott haltak meg a francia katonák. Az egy bulvár a Victor Hugo térben végződik, hol az író emlékszobra áll. Egy másik bulvár márványemléke Balzacról beszél. A *Place de la République*-n egy bronzöntvény áll: a republika képe, rajta olajág, előtte egy hatalmas oroszlán. Ettől oldalra a republika őse: egy óriás-kaszárnya, melyet III. Napoleon építtetett. Jelentős épület a *Palais Royal*, amit XIII. Lajos minisztere, Richelieu 1629—34-ben emeltetett Jacques Lemercier által. E palota mellett íródott meg annak a története, hogy a *Bastille* ma csak egy tér és nem börtön, mert itt lázította fel Camille Desmouliions forradalmi beszédével a népet 1789. júl. 14-én a Bastille lerombolására. Végül pedig minden fölé, ami Párisban van, nyúlik az *Eifel-torony* 300 m. magas vasszerkezetével. Este kivilá-

gítva különösen pompás latvány. 1887—89-ben épült Gust tervei szerint. Ez a világ legmagasabb tornya. (A kölni dóm 157, a Cheopspyramid 146 m. magas.)

Páris margóján még tehetünk egy pár jegyzést arról is, ami Páris geográfiai margóján áll. Erős köd ülte meg *Versailles* barok kastélyát. Gondolom, oly erős, mint *akkor* az elméket, amikor azt csinálták, amit elhallgattat a fájdalom... A ködben is büszkén trónoló palotatömeg fennhéjázva dicsekszik XIV. Lajos pompaszeretetével. A befagyott szökőkutak, a zúzmarás alleek, a didergő nereidák, a jégvirágot nyitó flórák, a görög-római mitologia minden kényelmes és fürge alakja, a park télen is megmutatózó végtelen színe és gazdagsága, a lépcsők, melyen királyi nyomokat mosott el az idő, a halastavak, melyeken most a köztársaság gyermekei korcsolyáznak, őrzik emlékét annak, amivel külön korszakot kezdtek a történelem tudósai. És belül? Gobelinek, mozaik asztalok, festmények, szalonok, váró, dolgozó stb. szobák. Aranyos és selyem pompa. Királytisztelő és elfogódott áhítattal beszél a vezető: XIV. Lajos lakosztálya, — itt menekült Mária Antoinette, — itt gyilkolták meg a schweizi gárdát — és nézünk oldalt és nézzük a menyezetfreskókat és egyszer csak a világhírű tükörteremben vagyunk. A tükrök nem mutatják a régi bűnt, azok semmit sem mutatnak. Pedig itt tárgyalták meg Csonkamagyarországot... és itt írták alá a német szerződést. A parkban van egy szín. Az aranykocsik terme. Királyi szánok, Mária Lujza szánkocsija, Napoleon nehézdíszú triumpfszekere, páncél-harcikocsija és más királyi járművek muzeuma ez. Az egészen leszálló köd miatt alig tudjuk megtalálni a *trianoni* kastélyt a park egyik szögletében. Korintusi oszlopokkal támogatott falai, a vörös márványeres saulék Mária Lujza lakosztályát, Victoria angol királyné pihenő szobáját, Napoleon anyjának hálótermét, mozaikokat, egy Pompeiből hozott csodaszép asztalt, a régi minisztertanács nagy tanácskozó asztalát, melynek felsőlapja 2:30 cm. átmérővel egyetlen fatörzs keresztmetszete stb. dédelgetnek. A magyar békeszerződés aláírásának terme mostanában mindig zárva. Miért? Nem kérdeztem. Hiszem: nem szimbolum! — És egy árva nép néha idegent is szeretni tudó árva fia, itt nem tudott mást csinálni, mint azt, amit barátja Georg így mondott: du musst jetzt deine Faust ballen!

Koncz Sándor, Basel.

ŐSZI HANGULAT.

Fáradtfényű őszi napsütésben
Csodás színekben lánghat az avar.
Ősz kutyája: a csúf, vígyorgó Szél
Rőt mezőn levélhullákat zavar.

Mily pazar ecsetvonású képek
Állanak az Ősz gazdag tárlatán:
Bozontosmellű viharlegények
Kergetőznek szép felhőparipán.

Alkonyfényben halk zörejjel hűllnek
Szárnyszegett lepkeként a levelek.

És a fák lila csúcsain usznak
Színes gályák: könnyező fellegek.

Dérverte, fonnyadt, sárguló mezőn,
Nagy léptekkel közeleg egy „Ember.”
Én ismerem. Jaj! elhagy az erőm:
Az a fehérálmú, bús December.

S nekem az Ősz sápadt mosolygása
Múltbavesző emlékekről mesél.

Zúg az erdő bús, vad orgonája,
Játszik rajta nagy mestere: a Szél.

Labancz Imre, VIII. g. o. t.

T Ü K Ö R E L Ő T T.

Az egyetlen szükséges dolog.

Luk. 10 : 41—42.

Minden megért búzának elérkezik egyszer az aratása. Minden munkának lesz valamikor gyümölcsöző ősze. Minden tanulás után jön egyszer a vizsga. Nem tudok elképzelni olyan gazdát, aki vetés után ne várná az aratást; nem tudok elképzelni olyan tanulást, mely magában nem rejtené a vizsgát, a számotadást. Mert a gazda nem azért veti Krisztus arcú búzáját a barna rögök közé, mert neki a vetés szörnyű módon tetszik, a diák sem azért tanul, mert neki igen-igen jól esik maga tanulás. Tehát nem igaz a „l'art pour l'art“ elve. Nem igaz, mert én a tanulásért magáért sohasem tanulnék. Ha nem lebegne állandóan előttem egy magasabb cél, melynek elérésére sok könyvet kell lépcsőnek használnom, soha ki nem nyitnám, soha bele sem mélyednék, soha se verejtékezném keresztül. Az a legerencsétlenebb ember a világon, akinek nincsen célja, nincsen terve a Holnapra, aki úgy értelmezi amaz igét: Elég minden napnak a maga terhe, hogy egyszerűen nem gondol a Holnapra, hanem örök unalom között mindig a Mában él. A program nélküli ember a Ma és a Holnap közt levő éjszakában tántorog és egyetlen örült törekvése az, hogy magát állandóan Éjfélt előttre ráncigálja vissza. Van egészséges tervezgetés, de ennek állandó refrénje: Ha az Úr akarja és ha élek. Krisztus sem jött terv nélkül; hatalmas programot „dolgozott ki“ az előkészületek negyven böjtös napján. Ma tűzte ki a Holnap célját, bátran rálépett a Jelent és Jövőt összekötő hídra. Tegyük fel, hogy Te kidolgoztál egy tervet, magad elé tűztél egy elég messze levő és sok akadályt magába foglaló célt. De most az a kérdés, hogy mi az a cél, amit Te kitűztél. Mert cél van kétféle: egyik önmagad, még helyesebb a világ, másik cél Jézus, helyesebben az Atya. Az egyik célt saját erőd segítségével éred el, a másikat a Krisztusodéval. Talán töröd magad, talán sokat szenvedsz, míg kitűzött célod eléred, de vigyázz, mert nem minden szenvedés hasznos az örökéletre. Ha világi dicsőségért futsz, abban vetted el jutalmadat. De egyetlen igazi cél van: az Isten, az ő dicsősége. Ennek munkálása az egyetlen szükséges dolog.

Mártha emberi szempontból nagyon dolgozó asszony volt, aki nem ült talán soha összetett kézzel, mindig talált foglalatosságot a ház körül. Talán gürcölt, dolgozott, hogy lefoglalja magát vele teljesen. Mert nagyon félt attól, hogy egyszer csak elfoglaltság nélkül marad, rázuhan a magány s szembe találja magát önmagával. Ezt a lehetőséget akarta Mártha elkerülni, elhárítani magától, amikor beleölte életét *csak* a földi dolgok munkálásába. A Mártha életét ahhoz a diákhöz tudnám hasonlítani, aki vizsga előtt a meg nem tanult, de meg sem értett anyagot a lelkiismerete megnyugtatása végett felületesen átolvassa. Mártha élete olyan, mint az a diák, kinek egy kollokvium előtt az a legtöbb erőt kifejtő tevékenysége, hogy jól megborotválkozik és fényesre kipucolja a cipőjét.

Talán Mária sem volt rest a földi munkában addig, míg Jézus köze-

ledésének forrósága meg nem érintette lelkét. De mikor az Úr szólt, Mária megérezte, hogy egy a szükséges dolog: Krisztust hallgatni. Ennek van értelme. Mert Ez ad értelmet a varrásnak, a mosogatásnak, a főzésnek, a takarításnak. És ha Ő szól, fontosabb ennek meghallgatása minden más munkánál. Mért bujssz el a könyved mögé? Mért tanulsz hangosan és mért fogod be két kezettel a füledet, hogyha Ő beszél? Mártha, Mártha, szorgalmas vagy és sokra igyekezel: de egy a szükséges dolog: és Mária a jobb részt választotta, mely el nem vétetik tőle. *Hegedűs Imre.*

Gazdag szegények — szegény gazdagok.

A világválság megoldására irányuló nyomdaköltségek árán talán már félig meddig meg is lehetne oldani a válságot. Az igazi pataki diák nem tartozik a panaszkodó emberek közé. Tudja azt, hogy az édesanya mindig azt a falatot osztja meg gyermekével, ami neki is van. Egyszer tiszta bűzából fehér kenyeret, máskor pedig kicsirázott burgonyából krumpliszámiskát. Ilyen értelemben úgy látszik, mintha a pataki diákat nem nagyon érdekelné a krízis. Ugy látszik, mintha a Szél-úrfi által megecibált köppeny históriában a pataki diák méltóbbnak bizonyulna ahoz az öreg naphoz, amelynek felragyogásában napról-napra hisz és bízik.

Vannak azonban időszakok, amikor az öreg nap süt ugyan, de a fogvacogós fázást és didergést jelképező kopott, vagy akár divatos mantli mégsem akar lekerülni az alatta meghúzódó vállakról. Ilyenkor félév környékén, amikor a Főiskola pénztárának kilincse Szidol nélkül is tükörfényesre csiszolódik, amikor gyakran látni a vidámságáról híres pataki diákot gondterhes homlokokkal ajtóról ajtóra járkálni, alkalmasnak kínálkoznék gyógyító medicinákat ajánlgatni gazdasági válságunk leküzdésére. Egy-egy flastromot ragasztani a konviktusi vagy internátusi díj helyén ásitózó kiegyenlítettlen összegekre. Alkalmasnak kínálkoznék belemerülni a megoldás csomójának lassú kigubbancolásába. Elmenni a nagyhatalmakhoz, okolni a világháborút és Népszövetséget. Félős azonban, hogy e csomó bogozásában körmünk szakadna. Maradjunk hát a pataki diák gazdasági válságánál, magánál a pataki diáknál.

Ha az okot keressük, egyhamar megtaláljuk. Az általános bajok és panaszok mellett, ott van a hiba, hogy a pataki diákvilágban vannak gazdag szegények és szegény gazdagok. És e két véglet között az, akit igazán súlyt a válság, aki igazán megérdemelné a segítséget, nem jut szóhoz, mert szavát elnyomja az álszenteskedők vak lármája. Abban van a mai pataki diák gazdasági válságának oka, amiben a nagy világé. A pataki diák sem tud egymásnak testvérkezet nyújtani. A pataki diákvilágban is lassanként kialakul egy nagy-ántánt és egy kis-ántánt. Az elsőnek külsőleg nagy a hatalma, anyagilag kifogástalan a helyzete, de valójában annál nagyobb a segélyreszorultsága. A második igazán kis-ántánt politikát folytat. Elégedetlen sorsával. Mindig követelődzik és még talán a nem restellem föllentésig is elmegy, ha úgy kívánja a sor. E kettő között pedig a hangtalanok, a nyomorúság és ismeretlenség homályában élő kisebbség sorsa kiált revízióért. A hamis adóbevallás korszaka lejárt. A koldusok

közül is sajnós nem egyszer az érvényesül, aki rezegtetősebb hangon tudja elnyögni betanult mondókáját. A kéregetők közül is legelőször azt látjuk a legelső állomási korcsmában pálinkázni, akinek előbb még a pályaudvar másik oldalán fél oldala meg volt bénulva. Ha legközelebb koldust látunk ez az élmény feltétlenül megakadályoz abban, hogy segítsünk rajta. Minek? Hiszen ez is csak olyan képmutató mint a többi! A pataki diák nem folytathat ilyen koldus politikát. Azért, mert valakinek vasalatlan a nadrágja, kócos a haja és rendetlen az ágya, nem jelenti azt, hogy most már ezt a külső szegénységet bemagyarázzuk belső szegénységgé. — Azért, mert valakinek nagyobb a beszélő képessége, rosszul teszi, ha a maga elhanyagolt ábrázolásának élénk feltüntetésével másoktól veszi el a megérdemelt segítséget. Mint minden gazdasági válság, a pataki diákság nyomorúsága is ilyen értelemben lelki válságokhoz vezet. Ez pedig nem illik az Anyaiskola négyszázéves szelleméhez. A pataki iskola a szegények iskolája ugyan, de nem a gazdag szegényeké, hanem a szegény gazdagoké. Akik csak vagyoniilag szegények, de különben lelkük platinából készült. Akik vissza tudnak vonulni, le tudnak mondani saját igényeikről akkor, amikor a nem látszatra, hanem valósággra dolgozó szegénység mellbedöbbsenti őket.

A tápintézet kosztosai egyre fogyatkoznak. Az „ebédkosztosok“ asztala két évvel ezelőtt még ismeretlen fogalom volt. Jó volna egyszer titkos vagyoni mérleget készíteni a bennmaradtak és tápintézetén kívüliek között. Lelkiválsággá süllyesztik a gazdasági válságot azok, akik szaporítják az igazán segélyre szorultak számát akár nagyzásból, akár szabadságvágyból. Hiszen élni a konviktuson kívül sem lehet levegőből. A Hécén és Hustácon végzett futurista kosztolás is felmegy annyira, mint a tápintézet leszállított díja. Egészen bizonyos, hogy alig van ember, aki a mai világban el nem mondhatná magáról: nehéz a megélhetésem, segélyre szorulok. De az is bizonyos, hogy hamis adóbevallásért sokszor lehetne vádolni mindazokat, akik akár beszédükkel, akár elhanyagolt külsejük fitoktatásával maguknál szegényebb testvérüktől veszik el a nagyobb segély lehetőségét.

Mi tehát a megoldás? Nem kívánhatjuk azt, hogy egymásért fizessük ki a tan-, táp- és internátusi díjat. Csupán csak annyit lehet kérni, hogy mindenki az igazi arculatát mutassa. Ne legyenek sem a theológián, sem a gimnáziumban orvhallgatók, akik ezáltal sok zavart okozva elviselhetlenné igyekeznek tenni sokak számára a keserves fillérekből összetett tandíj nagy adóját. A gazdasági válság egyszerre megoldódik a pataki diákvilág kis különítménye számára, ha felhagyunk a „műparasztoskodó“ külső szegénység rikító reklamirozásával, de felhagyunk a leffentyűs cipős piperkőc nyegleséggel is és magunk mellett mindig arra tekintünk, akik még nálunknál is szegényebbek. A gazdag szegényeknek és a szegény gazdagoknak közös nevezője csakis az evangélium alapján a közös lelki szegénység megérzése és az ebből áradt életerők boldog gazdagságának megtapasztalása lehet. Huszadik században, világfelfordulásban, gazdasági nyomorúságban élő és dolgozó pataki diák, nyomorúságod egyetlen megoldási lehetősége, naponként életadó táplálékod, egyedül Isten Igéje, az Életnek kenyere legyen.

Palumby Gyula.

HOZZÁSZÓLÁS.

Érdeklődéssel olvastam az Ifj. Közlöny jan. számában a 69. lapon az „Iskolai ünnepek“ című cikk végén a majális I. napján történetekkel kapcsolatban: „ezt az ünnepet 1880-ban Buza János igazgató megszüntette.“ Az emlékezetem ezt némileg másként őrzi. Nevezetesen a kategorikus imperativusz nem fért bele a gimn. igazgatóknak, főleg az akkori, évenként hivatalkor szerint változó igazgatóknak jogkörébe, sem a Buza János természetének nem felelt meg. Ez a kegyeletes szokás az osztálytanári rendszerrel függött össze s mert nem is volt általános ünnepély s csak a megtisztelteték ünneplésére szorítkozott, így a tanórak elengedése is e szűkebb körben történhetett s az általános tanításra zavarólag hatott. Így a valóságnak az felel meg, hogy előleges beszélgetés után Buza János igazgató indítványára, inkább tanácsolási tapintattal, mint parancsféle tilalommal a tanári kar megszüntette. Bizonyos, hogy végképen nem is szűnt meg egyszerre; mert néha-néha még később is előfordult. Sok bizonyoságot idézhetnék.

Emlékezőm szerint régen „Athletikai Klub“ az iskolában nem volt, hanem alakult Tűzoltó és Tornaegylet, melynek első fele hamar megszünt s az így maradt Tornaegylet tartotta az áldozócsütörtök délutáni kedves emlékü ünnepélyeket s utána este — bár nem mindig — a táncmultságokat.

A tavaszi multságokat (majális) régen a *Cziróka nyakon* tartottuk. A Szarka-kúton talán csak kétszer történt, mert a hozzavezető rossz út miatt szekérfelfordulással járt, melynek következtében Soltész János orvos-tanárunk félszemét veszítvén, nem volt kívánatos hely. (Erre is többen emlékeznek még.)

Volna még egy pár megjegyzésem, de azok nem éppen fontosak.

Maklárý Pap Miklós.

Pusztuló magyarság ! ?

„Mi akik meg akarjuk menteni magyar fajunknak minden elkallódni akaró drága értékeit“, ezt a kétségkívül menteni akarás hangját szólaltatta meg az Ifj. Közlöny januári hasábjain *Hegedűs Imre*. Ez a mondat-töredék, egy — épen a közelmúltban — felvetődött kérdést, illetőleg már állítást juttatott az eszembe, ami „*Pusztuló magyarság*“ cím alatt a „*Nyugati*“ és a „*Protestáns Szemle*“ legutóbbi számaiban rémes figyelmeztető gyanánt tárta fel, hogy pusztulunk, veszünk. Igaz-e, hogy a magyarság pusztul, igaz-e, hogy kiveszett a fajszeretet, az öntudat, a szerénység, a felelősségérzet, az erkölcsi érzék a magyarságból? Igaz-e, hogy ezek helyét elfoglalta az egoizmus, a gőg, a túlértékelés, az erkölcstelenség, a fáradt lemondás? Mind megdöbbenő kérdések, melyekre már meg is adták a még megdöbbenőbb igenlő feleleteket. Igaz, hogy ezeket a kérdéseket csak az ország egy részére, nevezetesen a Dunántúl egykés tájaira alkal-

mazott felelet követte; de lehet-e közönyösen elmenni emellett, az óriási horderejű kérdés mellett akkor, mikor hangsúlyozzuk, hogy: „mi meg akarjuk menteni magyar fajunknak minden elkallódni akaró drága értékeit“, vagy azt mondjuk, hogy az idő majd meghozza a megoldást, ne törődjünk vele, s főleg ne fujjuk fel elefánttá a szúnyogot? Ezt sem tehetjük, talán nem is azért, mert ennek a pusztulásnak a megakadályozását a mentésre *kellőleg kioktatott* fiatalságban, főképen a lelkész és tanító gárdában, a szűkebbkörű „falusi intelligencia“-ban jelölik meg a kérdés boncolgatói, hanem egyszerűen azért, mert tény az, hogy nagyon nagy a veszély, tény az, hogy — mint eddig sem, ezután még úgy sem — hozhatja az idő a megoldást, és mert, ha a magyarság történelmének mai kritikus napjaiban a nemzet erejét még belső, lelki bajok is gyötrik, könnyen határozott állítással válhatik, a ma még csak kérdés formájában alkalmazható, de már lépten-nyomon hangoztatott kizsólás: *pusztul a magyarság!*?

Szomorú, kisírt szemű, gyermeknélküli, boldog öregséget soha nem érő aggastyánok, megcsendesedett porták, kihalt, gyermektelen falvak villannak fel előttünk a cikkek olvasása közben. Dámáknak öltözött falusi leányok, városba tóduló parasztfiúk, sportfanatikusok, mozivásznon hősök, erkölcstelen, halállal eljegyzett fiatalok, istentelen faluk, boldogtalan megkérgesedett szívű emberek állanak élénk. Gazdasági bajokat emlegetnek a forrás kutatásakor; azért a nemzeti erőt pusztító és létet veszélyeztető egyke, az erkölcstelenség, — mondják — mert rájött a falu népe arra, hogy szétmegy a föld két gyermek kezében, tehát csak egynek szabad megszületni; ahol ez az álláspont, ott bizonyára gondolkoznak ezen az egyen is, ez a felfogás pedig nem elsősorban és kizárólag gazdasági bajokra, de erkölcsi és lelki defektusokra vezethető vissza. Ide jutott a föld szerelmese a magyar paraszt? Óseitől átmentett, keze munkájával művelt kincsét: földjét nincs kinek tovább adnia, odáig jutott, hogy mindenét magával viszi a sirba? Nagyon kemény és vádoló szó a felelet: igen idáig!

Nem lehet célunk ezért vádolni senkit, de célunk lehet az, hogy megmentünk „magyar fajunknak elkallódni készülő — eme — legdrágább értékeit“, a magyar életeket, a falu népének veszni indult boldogságát s rajta keresztül a csonkaország legexponáltabb vidékeit a helyükre tóduló idegen elemektől. Minden magyar lélek pusztulása egy-egy lámpa elobbanását, egy-egy generáció kihalását s történelmünk egy darabjának pusztulását jelenti. Mentsük meg a magyar faj legdrágább értékeit, a magyar életeket, ne hagyjuk, hogy megrögzött és a boldogtalanság fakasztotta nemzet-pusztító elvek uralkodjanak a falukba, ne hagyjuk pusztulni a magyarságot! Pusztul a magyarság? Nem is olyan messze, a csonkaország másik végében pusztul, halódik. Theologusok, tanítók, egyedül ti menthetitek meg őket a magyar történelem számára, nézzetek szét nyitott szemekkel, s több hittel szeretettel, feszülő akarásokkal *akarjátok* megmenteni míg lehet, míg nem késő a pusztuló magyarságot. Ha ma indultok talán még nem késő, holnap minden bizonytalán késő lesz!

Fáj ez a szó, hogy pusztul a magyarság? Tudom, elhiszem, hogy mindnyájunknak kimondhatatlanul fáj. Ha fáj, eredj el közédjük, mert te

vagy a Jövő papja, a történelem formálója, akinek világolnod kell őt, ahol már csak szikrák szunnyadnak, akinek meg kell gátolni, hogy megszólaljon a halálharang a falvak felett. Vigyázz példaadó életedre, mert — ne tagadjuk — ez is egyik oka a falu süllyedésének; ha bűneid lesznek amugy is sir szélén álló fajodnak á sod még mélyebbre a sirt; próféta lélekkel gyomláld a vadvirágokat és szórd el a felelősségérzet, a nemzeti öntudat, a szeretet érzésének magvait. Ha ilyen lélekkel indulsz el, lehet, hogy örökre eltemeted magad a falu ősrengetegében, de beszélhetünk e majd pusztuló magyarságról? Ugye nem?!

Kádas Miklós

VIII. g. t.

LISZT FERENC.

(FOLYTATÁS.)

Liszt Ferenc sokoldalú grandiózus művészetét jellemezni igen nehéz. Egyetemes művészi képességeit Apponyl Albert jellemzi találóan ezekkel a szavakkal: „Nem hiszem, hogy lenne a zene történelmében még egy hozzá hasonló zenei organizmus.“ Ó mindent megértett a lángész tudásával: rögtön. Példa erre, hogy amikor egyszer Wagner eléje tette egyik művének pongyolán előkészített partitúráját, hogy játssza le, Liszt Ferenc minden fennakadás nélkül művészi értékű darabot hozott ki belőle. Megérezte az értékes motívumokat, viszont a lényegtelenet kihagyta. Mikor Beethovent játszotta, kizárta egyéniségét és csakis Beethoven szellemét szólaltatta meg. Játéka tiszta objektivitás lett, mert fölolvadt a másik zeneóriás egyéniségében, akit mindenektőlé helyezett. Ezt a nagy egyetemességet kitűnően világítja meg egy kis humoros epizód. A múlt század 40-es éveiben történt. Egy előkelő párisi szalon közönségét szórakoztatta Chopinnel. Chopin ekkor úgy látszott, nagyobb sikereket ér el nála és ez kissé bántotta Lisztet. Mikor egyszer Chopin került ismét a zongorához, a háziasszony, Liszt kérésére eloltotta a gyertyákat, hogy annál jobban elmerülhessenek a művészi előadás élvezetében. Liszt Ferenc a sötétben titokban elfoglalta Chopin helyét a zongoránál és tovább játszott fennakadás nélkül, Chopin stílusa és rutinja szerint. Mikor a gyertyákat felgyújtották, ámulva vették észre, hogy Liszt zenéjét hallgatták. Óriási taps követte a csinyt, amellyel Liszt elégtételt vett magának.

Felmerülhet az a kérdés, hogy nem csonkítja-e Liszt Ferenc előadói és művészi értékét ez az egyetemesség, amely viszont óriási erő mások értékelése és előadása szempontjából? Erre a kérdésre határozott nemmel kell felelnünk, mert Lisztnél az egyetemesség és saját rutinja egyesül, sőt épen ez az az erő, amely őt mindenki fölé helyezi és amely őt minden idők legnagyobb zongoraművészévé teszi, amely dicső címmel Európa kultúrnemzetei egyértelműen ajándékozták meg. Ámbár mint teremtő művész is a legelsőkhöz tartozik, nem foglalja el azt az abszolút első helyet, amely mint virtuóztól elvitathatatlan. A teremtőművészetnek nagyon sok ágában komponált. Műveiben Bach-, Mozart-, Beethovennel egy sorban szerepel. Jelesebb alkotásai: Az esztergomi mise, Koronázási mise, Requiem férfikarra, Krisztus és Szt. Erzsébet. A XIX. században virágzó oratóriumoknak, szonátáknak, szimfónikus nyitányoknak Beethoven, Mozart, Weber és Csajkovski között mint elsőkhöz szerepel. A program-

zenének Liszt Ferenc a legkiválóbb művelője. Nevezetesebb művei: *Ma-zeppe*, *Tosca*, *Orpheus*, *Hungária*, *Dante és Faust*. Szimfónikus költemé-nyei: *Szt. Ferenc jár a vizeken*, *Szerelmi álmok*. Tanulmányai: *Gnómk* táncra, *Erdőzúgás*. A kor népszerű dalköltészetét is művelte. De érthető, hogy ezen a téren sem ő, sem Wagner nem ért el nagy sikereket, mert hatalmas alkotásokhoz lévén szokva, a népies motívumokat nem tudták eléggé naivan tolmácsolni. Végül meg kell emlékeznünk rapszodiáiról is, amely irányt Csermákkal karöltve emelt fel. Ezzel a magyar zenét európai színvonalra emelte.

Fentebb említettem már, hogy művészi pályáját elsősorban az előadói zsenialitás jellemzi. Vizsgáljuk meg Liszt Ferencet mint előadó művészt. A világ zenetörténetében csak egy alak van még, aki hangszere kezelé-sében olyan magas fokot ért el, mint Liszt Ferenc. Ez pedig a hegedű démoni mestere: Paganini. Csak míg ez hegedűjén ragadtatta extázisba hallgatóit, Liszt Ferenc a zongorának volt a prófétája. A zenét a legma-gasabbrendű kinyilatkoztatásnak tartja. Hangokban prédikálja a szépet, jót és nemeset, ő az egyetlen művész — mondotta róla Bülow János, a XIX. század legnagyobb dirigense — aki kizárólag zenei hangok útján gondolkodik. Rágalom volna azt mondani róla, hogy játszik hangszerén, ő az aki gondolkodik, érez, beszél a hangok útján és mindenkor a legki-féjezőbb költői nyelven szól hozzánk. Játékát lehetetlen élőszóval elmon-dani, vagy leírni, mert az szinte csodával határos volt. Egy-egy előadása után úgy kelt fel a zongorától, mint aki lelketszakító küzdelemben le-győzte ellenfelét. Arcát verejtek borította el, de nyugodtságát megtartotta. Játékában az ellentétek legyőzésével elragadtatja hallgatóit. Bont és épít. elbájol vagy magávalragad, úgy amint akarja. Újjai alól hol a zúgó, tomboló tenger orkánszerű örvénylő moraja, hol a virágos rétek nimfáinak köny-nyed tánclejtése árad ki. Néha szinte érezzük, amint szédítő magassá-gokba magával ragad, majd örvénylő mélységek felé húz le. Örömében sír, tombol, lelke depresszióinak hatásaként. Minden hangból alakot épít. Delejező, aki mágneses folyamatot áraszt a billentyűkből. Újjai alól a legmagasabb erő a leggyöngédebb finomsággal, elérhetetlen mecha-nizmusában összeolvad.

Liszt Ferenc magyar művész. Ha magyarságára gondolnak, ezt rap-szodiával, vagy olyan műveivel akarják bebizonyítani, amelyekben a ma-gyar lélek muzsikáját szólaltatja meg. Ilyen külsőségektől nem függ a magyarsága, hisz Brahmsnak is vannak kitünő magyar táncegyvelegei, vagy gondoljunk a Berlioz-feldolgozású híres Rákóczi-indulónkra. Az a nemzeti forma, amely csak mint egyes művek jellege jelenik meg, még nem nyomja rá senkire sem a nemzeti bélyeget. A döntő, az alkotó egyé-niségének érvényesülése. Beethoven, Mozart nem gondolt arra, hogy a germán zenét szólaltassa meg, Verdi az olaszt, Grieg, Csajkovski, Joachim stb. egy sem akart tudatosan nemzetének zenei tolmácsolója lenni, mégis az lett, mert a muzsika nem csak hangoknak törvényszerű sorrendje, ha-nem a lélek legfinomabb kifejező eszköze, a dallam útján.

1886 júliusában fájdalmas hír lepte meg az egész világ zenekedvelő közönségét: Meghalt Liszt Ferenc. Bár szívós organizmusa és példátlan kitartása még halálos óráiban is rendkívüli önfeláldozásra tették képessé, az 1886 esztendőttől félt. „Az év péntekkel kezdődik és születésnapom is

péntekre esik. Ebből nem lesz jó“ — mondotta barátainak. Nem is szívesen hagyta el szeretett hazáját, hogy Bayreuthba menjen, leányának Cosinának hívására, hogy a Wagner halálával ott előállt kritikus helyzetet rendbehozza — de megtette. Már napok óta magas láz gyötörte, egész nap ágyban feküdt, de dolgozott szüntelenül.

Esténként megjelent az előadásokon. Felvonásközökben egy oszlopnak támaszkodva tapsolt, hogy erőt, kitartást öntsön a művészekbe, de amikor a nézőtér elsötétült, fáradtan, elgyötörve rogyott le egy székbe, a páholy háttérében. Zsebkendőjét görcsösen ajkai elé szorította, hogy fuldokló köhögése a közönséget ne zavarja. Napjai meg voltak számlálva, de ő erejét megfeszítve küzdött egészen július 31-én bekövetkezett haláláig.

Halála után megindult a harc, művei értékelése körül. A kritikusok Hauslich Ede vezetésével támadásba mentek, Liszt művészi alkotásai ellen. Ez a harc épen úgy lezajlott, mint a Wagner ellen intézett. Liszt Ferenc tülemelkedett a bírálhatóság fokán és bevonult a lángelmék pantheonjába. Művészi egyénisége, mint ember, mint zeneszerző és mint előadó művész megdönthetetlen dogmává lett.

Rózsai Tivadar.

FALU. **ÚJ HARCOS.**

A falu-szeminárium egy új vezető taggal szaporodott. Eddig ugyanis igen nagy hiány volt az, hogy a falvakban gyűjtött énekek, nóták dallamait vagy teljesen meg kellett tanulni, hogy itthon ahhoz hozzáértő le tudhassa kottázni, vagy pedig ha épen akadt valami zeneszerszám, azon le nyekeregni. Ezt az igazán kiáltó hiányt pótolja teljes egészében Szabó Ernő főiskolai ének- és zenetanár, aki a legnagyobb örvendzéssel lépett be a falu-szeminárium kicsi, de lángoló lelkesedésű táborába. Önként jött, a saját akaratából, mert megérezte, hogy a melódiák tiszta vizű, üde forrásai a magyar falvak áldott lakóinak higitatlan vértől dobogó, őstiszta szívéből fakadnak. Már meg is kóstolta ezeknek a friss forrásoknak felüdülést adó cseppjeit, már megmámorosult a magyar nóta ízétől, zamatától, amint dr. Szabó Zoltán és dr. Újszászy Kálmán professzorok, falu-szeminárium vezetők kíséretében nótagyűjtés végett kiszálltak Pusztafalu szelíd népe közé.

Én úgy érzem, hogy Szabó Ernőben a második Kodályt üdvözölhetjük, ha már ő lelki kényszer hatása alatt a népies zene felé fordult. Ez iránt való szeretetét megmutatta az önképzőköri műsoros estén, ahol igen nagy beleérzéssel betanított gyermekkarral a Kodály: Villó-jét adta elő. Igen nagy sikert ért el, bár még közönségünk nem szokott hozzá az ilyen motivumú melódiákhoz. Ime itt hozunk két kedves dalt, melyet Pusztafalun lopott le az öregek reszkető ajkáról. Még csak annyit, hogy ő is megérezte azt, hogy a paraszttal, általában a falu népével foglalkozni nem divat, mint ezt sok ellenségünk és meg nem értőnk mondja, hanem faji és vallásos szempontból a legexisztenciálisabb kötelesség. Ő megérezte azt a belső kényszert, ezt a lenyüggőző erőt, bárcsak rabja lenne, bárcsak szerelmese lenne ő is a magyar parasztnak, a magyar falu melódiájának.

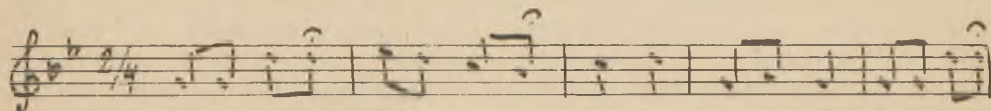
h. i.

Pusztafalusi nóták.

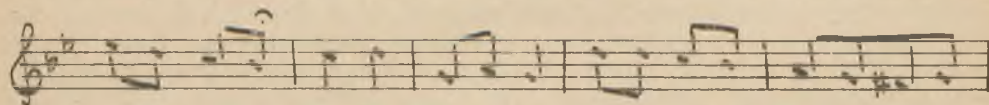
Bevetem a kertem alját...

Énekelte id. Bacsó András (83 éves).

Rubato.

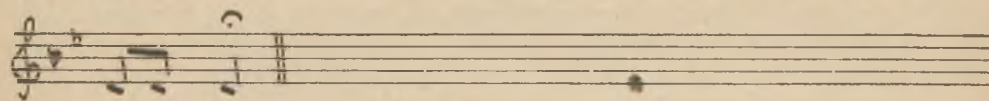
Be-ve-tem a ker-tem al-ját tisz - ta bu - zá - val, Ar-ra sé-tál

a ga - lam - bom har - mad ma - gá - val. Fo - gadj el hát kis ga - lam - bom

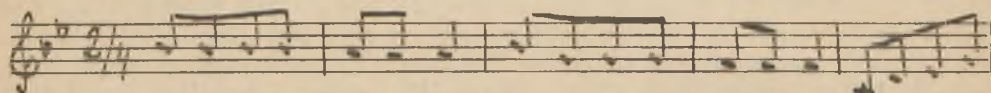
test - vér bá - tyád - nak, Hogy ne mond - ják, ne gon - dol - ják, hogy ked -

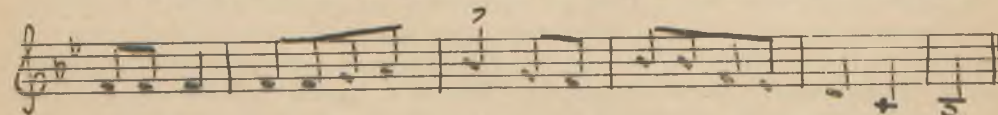
ve - sem vagy.

Komámasszony kakasa.

Tempo giusto.

Ko - mám asz - szony ka - ka - sa Fel - ug - rott a fo - gas - ra. Csak azt ku - ku -

ri - kol - ja, Csak azt ku - ku - ri - kol - ja Sze - rel - mes az asz - szo - nya.

Hej kis késem, kis késem,
Kedves kis feleségem,
Tebenned van mindenem,
Tebenned van mindenem,
Minden gyönyörűségem.

Gyűjtötte : Szabó Ernő főiskolai ének- és zenetanár.

Egy kép a faluból.

A magyar falu életének kétségtelenül egyik legszebb időszaka a tél. Ha elmondhatjuk azt, hogy nyáron testi munkát végez a falu népe, akkor télen — nem lévén testi munka — inkább a lélek felé fordul a figyelme. Nagyon áldott helyzetben van az a falu, ahol aztán ezt az alkalmat egy *öntudatos* lelki munkás magáévá teszi és a maga módján haladó falu népét *metódikailag* próbálja meg vezetni. Arról nem is beszélek, hogy mennyi örömet ad egy ilyen munka nemcsak a vezetetteknek, hanem magának a vezetőnek is. — Ehelyett inkább egy képet mutatok be a falu életéből, amelyet mi teológusok mindössze egy estén szereztünk meg magunknak. A kép egy hegyközi fonóból van véve. — Nyolc falusi leányka ült az asztal körül és mindegyik foglalkozott valami kis munkával: egyik varrt, a másik font, a harmadik egy kedves népművészeti munkán szorgoskodott. Szépen kiöltözve és kipirultan ültek együtt. Észre lehetett rajtuk venni, hogy valakit még várnak. Szavukat is alig hallottuk, szinte elhanyagoltak minket. Egyszer aztán a házilány kiment, majd valamiért ismét bejött s akkor mindnyájan feléfordulva kérdezték: itt vannak? — Itt! Még jobban elpirultak a szótlán hajadonok s aztán igazítottak itt is, ott is a ruhájukon, a torkukat meg-megreszelgették és úgy vártak. — Hát persze, szép szál falusi legények jöttek! Mindnyájan leparoláztak velünk s a lányok mintha ott se volnának, még egy szót sem szóltak hozzájuk. — Igen, ez egy érdekes falusi szokás, sőt természet: keveset beszélnek azzal, akivel szemben sokat éreznek. Próbáltunk eszmecserebe bocsátkozni velük. Tudtuk, hogy mint jó magyar népnek, még bizonyára a nótáik is régiak és eredetiek. Megkértük őket, hogy énekeljenek egy pár nótát — és megeredtek a szebbnél szebb régi magyar nóták. Mindegyik egy-egy képet jelenített meg előttünk: daloltak kesergő szerelemről, búcsúzó katonákról, halálos tavaszról, gyümölcszedő őszi, téli szép életről. — Nótáik — nagy általánosságban elmondhatjuk — három téma körül csoportosultak: szomorú szerelem, katona élet és halál. Különösen az utóbbi vonatkozás feltűnően sok a nótáikban. Természetesen ezek párosultak a legtöbb helyen.

Egy pár nótát bemutatunk a sok közül:

Gyöngykoszorú de elvetted a kedvem
Elvetted a víg leány életemet,
Már én többet nem megyek a faluba
Lányok közé nem ülök a fonóba.

Másik:

Utca, utca, utca, szép vágási utca
A jó Isten gyászba borította
Borítsa be az egész világot,
Mért nem adnak egy bakának hosszú szabadságot.

A magyar nótáknak egyik legértékesebb kincsét a katona nóták adják. Sajnos, ezek is nagyon kivesző félben vannak, pedig alig mutat rá szebben valami a népünk lelkiületére, mint épen ezek a szívből jövő őszinte megnyilatkozások.

A harmadik csoportba tartozó nótáik talán legértékesebbek, amenny-

nyiben úgy gondolom, hogy ez a nótafaj az ő specialitásuk. Ezek a halál gondolatát jelenítik meg:

Szomorú ficfának hervad a lombja
Nemsokára ráhajlik a síromra
Nemsokára befed a gyásztemető
Nincsen a világon egy igaz szerető.

Szinte mozdulatlanok voltak a daloló arcok. Látszott rajtuk, hogy hozzá vannak szokva az ilyen szomorú dalokhoz. Nem is tetszik nekik, ha valami nem szomorú. Ezért szeretik a sirattató predikációkat is. A vídamságot többnyire bolondságnak ítélik el.

Ime egy ilyen kis képből is milyen sok oldalról meg lehet ismerni a falu népét. Jó azért, ha ápoljuk és gondozzuk ezeket a szép magyar nótaikat, mert bizony ma már kezdenek kipusztulni és helyüket az idegen slágerek foglalják el, amelyek ugyancsak kivetkőztetik népünket az eredetiségükből.

Utóljára még egy közismert régi szép dalba kezdtünk bele mindnyájan:

Hideg szél fúj édesanyám adja ki a kendőm,
Még az éjjel felkeresem a régi szeretőm.
Kiállok a kapujába, kibeszélgetem magamat
Véle utóljára.

Ők talán régi szeretőket láttak maguk előtt, akik soha nem tértek vissza a rettenetes háborúból, csak az emléküik éled fel egy-egy ilyen estén... A mi lelkünk előtt Komáromi Jánosnak, a jó öreg pataki diáknak egy kedves regénye elevenedett meg. Nem messze tőlünk, a hegy alatt sokszor néztük azt a kis falucskát, ahol a kis Testvérke csendes szomorúsággal várhatta a „régii szeretőjét.”

Fürjész István.

KÖNYVISMERTETÉS

Fekete Magyarország. Erdélyi képek címen a Bethlen Gábor irod. és nyomdai r.-t. kiadásában egy csinos kiállítású kis könyv áll előtünk (75 l.). Az elmúlt évben a Ref. Figyelő hasábjain cikkenként olvashattuk e könyv tartalmát. E könyvben egy erdélyi, „Fekete Magyarország”-ban tett utazás élményei, emlékei vannak. Az írónak nemcsak kiváló történeti érzéke van, amely mindent meglát, ami történetileg csakugyan értékes,

hanem esztétikai izlése is fejlett. A kettő egybeolvad ezekben a kis útiképekben. Nagycenyed, Kolozsvár s az erdélyi bátyatornyos templomok mint magyar és református könyvnyel, vérrel, küzdelemmel megszentelt, kövekbe épült magyar hit és erő állanak biztatásként az író szemei előtt. A képek és metszetek, amelyeket Gulyás Károly, Krizsán János és Kós Károly készítettek, a könyvet izlésessé s még inkább valósággá teszik előtünk Erdély szépségét. A könyv 1 pengő árban kapható a Bethlen könyvkereskedésben. O. J.

Köszönettel nyugtázzuk a következő beérkezett előfizetéseket:

Farkas István (M) 5 P, dr. Harsányi István Főző László (V) 4 P, Baczó Balázs (D), Berzeviczy Andor (P), Danyi József (E) Benkő Béla

(Sp), dr. Eröss János (Ny), Kéler Margit (M), Kovács Béláné (R), Könczöl Eszter (K), Kazinczy Gábor (Bp), Meczner Béla (St), Pásztor István (R), Maklár Papp Miklós (T), Ragályi Nelli (N), dr. Trócsányi József (Sp), Szilágyi László (G), dr. Jakó János (Sp), Illyés Bertalan (M) 3—3 P., Harsányi Istvánné (Sp) 2 pengő, Nagy Arpád (M), Szabó Lilike (M) 150—150 P. Kiadóhivatal.

HIREINK

— **Farkas István püspök és Farkasfalvi Farkas Géza egyházkerületi főgondnok** február 15—17 napjain a gimnáziumban és theológián látogatást tesznek. A Hittanhallgatók Egylete a nagy vendégek tiszteletére az imateremben diszközgyűlést tart gazdag műsorral. A műsor írás-nyelvtanból, értekezésekből, szavalatokból, zeneszámból fog állani, mely után Püspök úr szól majd az ifjúsághoz.

— **A theol. tanári konferencián** Sárospatakról dr. Mátyás Ernő és dr. Vasady Béla professzorok vettek részt.

— **A gimnázium Erdélyi Önképzőköre** február 10-én jótékony célú műsoros táncmulatságot rendezett. A jól megszerkesztett műsor legkiemelkedőbb száma a Szabó Ernő főiskolai ének- és zenetanár által vezetett gyermekkar, mely Kodály: Villő-jét adta elő, melyet szünni nem akaró tapssal jutalmazott a közönség. A mindvégig szórakoztató jobbnál-jobb műsorszámok közül ki kell még emelnünk Szabó Ernőné úrnő és Szabó Ernő együttes művészi számát. Salacz Éva kitűnő betanításával előadott csoport és szóló táncok nagy sikert értek el. A műsor után kezdődő bál a legjobb hangulatban a reggeli órákban ért véget. A rendezőség ezután is köszönetet mond mindazoknak, akik megjelenésükkel és támogatásukkal a jótékony célú előadást elősegítették.

— **Farkas István püspök Hódmezővásárhelyen.** Tiszáninneni egyházkerületünk püspöke az Orsz. Bethlen Gábor szövetség által rendezett bensőséges ünnepségen tartott igen nagyhatású beszédet, amelynek

tárgya az új magyar életstílus volt. Két fundamentumunk van, amelyre építenünk kell, — mondotta — a Krisztus és a magyar nemzeti öntudat. Kikelt a felekezeti harcok ellen, mert azok minden felekezetet meggyengítenek. A magyarság új életstílusa a minden magyarban édes testvért látó, egymást segítő, aktív szeretet.

— **A Tanítóképző-intézet nagyon jól sikerült farsangi előadást rendezett,** melyet a kiválóan összeállított műsor a zsűfólásig megtelt, szépen díszített terem hálás közönsége hallgatott végig tetszésének igen gyakran adva kifejezést. Legkiemelkedőbb pontja a műsor utolsó száma volt, melyen Kovács Dezső: Tóth M.: A vajda háza c. pompás kis daljátékát adták elő szemképrázttal kosztyűmökben és jó betanítással. Frenetikus taps jutalmazta az illusztris szerzőket gyönyörű munkájukért és a szereplőket játékuért. Meg kell még említenünk a gyermekkar kedves számát, a zenekar és kórus jól sikerült számait. Utána bál volt, mely a legjobb hangulatban folyt a reggeli órákig.

— **Készülődés a március 15-iki ünnepélyre.** A szabadság napját fényes külsőségek között fogja a sárospataki ifjúság megünnepelni azért, hogy ezáltal kifejezésre juttassa belső nemzeti érzését. Nappal úgy a gimnázium és theológia, mint a tanítóképző-intézet délelőtt és délután tartja ünnepélyét, majd este az egész sárospataki főiskola ifjúsága az Ifjúsági Egylet, közelebbről az Ifjúsági Közlöny rendezésében Herczeg Ferenc aktuális darabját „A fekete lovas” t adja elő, melyben a legjobb műkedvelő gárda jut szerephez. Vidéken is igen nagy az érdeklődés az előadás iránt, melyet a tradicionális reggelig tartó bál fog követni.

— **Az öregek Kovácsvágáson.** Theológiaiink öregcserkész csapata január 29-től február 6-ig téli táborban volt. A „testet lelket“ gyarapító tábor örökké felejthetetlen élménye marad a résztvevőknek. Bővebbet a tábor napi harsonája a „Táboi Si-rám“ II. évfolyama nyújt. A felejthetetlen napokat Zoltán bátyánknak köszönhetjük.

— **Csendes-nap a theológián.** Február 7-én, szerdán csendes napot tartott a theológiai tanári kar az ifjúság részére, melyen délelőtt dr. Szabó Zoltán professzor hirdette az ígét, majd dr. Marton János beszélt az „Internátusi élet“-ről. Délután dr. Vasady Béla ismertette a debreceni theol. tanári konferencia problémáit és dr. Zsíros József tartott hozzászólásos előadást „Mi az én számomra a ref. egyház?“ címen. Az előadások áldott olajával megteltek az üres edények. A második félévi rendes előadások szombaton reggel megkezdődtek.

— **Szülői értekezlet az angol-internátusban.** 19 szülő gyűlt össze február 14-én délután szülői értekezletre, melyen Janka Károly lelkési és gróf Bethlen Pál világi gondnok elnököt. Elekcs Inre igazgatóval az élén az internátus felügyelő tanári kara testületileg részt vett. Ezen kívül megjelent Novák Sándor gimn. igazgató több gimn. tanárral együtt. A gyűlés tárgyalása során több értékes felszólalást lehetett hallani, melyek mutatják a szülők nagy érdeklődését a nevelői munkák iránt. A szép számmal megjelent szülők a legteljesebb elismerésben részesítették az internátus nevelő munkáját és látható eredményeit. Minden résztvevő azzal a tudattal távozott el, hogy az angol gimnázium és angol internátus felbecsülhetetlen jelentőséggel és szereppel bír.

— **Virágh Sándor,** a magyar külmisszió titkára 15-ikén Sárospatakon volt és az Ipartestület termében vetített-képes előadást tartott külmisszióink állapotáról. Mindnyájunkat megragadott az a törhetetlen bizalom, amelylyel külmisszionáriusaink végzik az ő nehéz

munkájukat a világ különböző részein. Őket segítenünk elsőrendű keresztyéni kötelességeink közé tartozik. Segíteni lehet anyagilag, lehet lelkileg — a kettő együtt a legnagyobb segítség.

— **Február 1-én a Stefánia álarccsbált rendezett,** mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült. Nagyon jól összeállított és rövid műsor után reggel 5-ig a legjobb hangulatban folyt a bál. A tisztajövedelem 1000 pengő körül van mely a Stefánia által kitűzött igazán gyönyörű cél megvalósítására lesz fordítva. A bál megrendezésében és az elért sikerben legnagyobb része a Stefánia agilis és semmi fáradságot nem ismerő vezetőjének, Katona Gézánénak van.

— **A 65-ösök a gyönyörűen felszított Mudrány-teremben** tartották február 11-én műsoros estjüket. Még belépődíjas előadáson ilyen óriási számú közönséget nem látott Patak. Igazán tanulni lehet a 65-ösök rendezőitől, hogy miképpen lehet olyan nagy érdeklődő táborát összehozni, ahol igazán ledőlnek a társadalmi és felekezeti válaszfalak. A műsoron énekszám, szavalt, Bathó János által vezetett kórusok, szindarabok szerepeltek jó összeállításban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. P. M. Bp. Kedves megjegyzése után most már egészen tisztán látjuk ezeket a dolgokat. Szívesen üdvözljük! — **Galam-bos.** Jobban szeretnők, kedves, ha hollandiai élményeidről számolnál be röviden a Közlönyünk számára. Üdvözlöt.

Kiadóhivatali vezetők: Kovács István és Fürjész István.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Nyomtatta: Kisfaludy László
a ref. főiskola betüivel, Sárospatakon.

KONCZ FERENC, SÁROSPATAK

LORANTFY U. 8. CIPŐÜZEM ÉS CIPŐKERESKEDÉS SAJÁT HÁZ!!

Külön mértékostály!!

! A díjakról évek óta!
! Felkarolt cipészek!

Megrendelésre készít elsőrendű férfi-, női- és gyermek-, egyszerű és divatcipőket, orthopédcipőket, cserkész- és mindennemű sportcipőket vízhatlan minőségben, **szolid árak** mellett. **Javítások** gyorsan és gondosan eszközöltetnek!

Állandó raktár férfi-, fiú- és gyermekcipőkben, papucs- és házcipőkben, cipőapoló és vízhatlan szerekben; minden létező színben legjobb minőségű **cipőkrém, lack-olaj, cipőfestékek**; vadász- és sicipőkhöz **cehal-cipőzsinór**; alacsony természetűeknek **belső sarokemelő**; elsőrendű **cipőzsinór**; fájóslábúaknak **ludtalp-betét** és mindennemű talpbetét-különlegességek!

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Ha olcsón és divatosan akar öltözködni, úgy ruháját

Feldmann Jakob

férfiszabó

elismerett szabóműhelyében varrassa, Sárospatak, Kossuth-utca 21. szám, az udvarban. Műhelyemben a legújabb divat szerint készül **utcai-, alkalmi és egyenruha, továbbá téli-, átmeneti, raglán stb. kabátok.**

Minden e szakmába vágó munka a legpontosabban és jutányosan készül.

DIÁKOKNAK ÁRKEDVEZMÉNY.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Czeizler Izidor

divatüzletében

Sárospatakon állandóan beszerezhetők:

férfi és női

divatáruk,

piperecikkek,

rövidáruk,

katonai

felszerelések,

előírástos diák-
egyenruházati
cikkek.

JUTÁNYOS ÁR.

Alapítva: 1906-ik évben.

MÜLLER ÁRMIN

szövet, selyem úri és női divat-nagyáruház

SÁROSPATAK.

Minden létező férfi és női ruházati cikkek legolcsóbb beszerzési forrása!!!

Férfi szövetek minden létező árban és minőségben, díjat selymek, szőnyegek, paplanok, átvetők, függönyök, linoleumok. Férfi divatáruk: kalapok, ingek, nyakkendők, soknik, harisnyák, zsebken-dők óriási választékban. Vászon áruk, férfikalapok, bőrkeztyűk és esőernyőkben gyári lerakat.

STERN IGNÁC URI SZABÓ

*Új öltönyöket mérték szerint készít. Kopottakat újakká varázsol.
Fest, tisztít, javít, vasal a lehető legolcsóbb áron.*

Nyomtatványok

izléses kivitelben jutányos áron készülnek

a **FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN.**